

Äldreförvaltningen

Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR)

Protokoll nr 5 fört vid sammanträde för kommunstyrelsens pensionärsråd den 12/5 2015, kl. 10.30-12.30

Justerat den 15/5 2015

Lars Wettergren
Ordförande

Mats Danielson
Vice ordförande

Närvarande:

Ordförande
Vice ordförande

Lars Wettergren (PRO)
Mats Danielson (SPF Seniorerna)

Ledamöter

Per Hansson (PRO)
Anita Jonsson (PRO)
Birte Holmin (SPF Seniorerna)
Kerstin Svenson (SPRF)

Ersättare

Donald Monvall (PRO)
Harry Vikner (PRO)
Gun Gustafsson (PRO)
Anders Lidbeck (SPF Seniorerna)
Christina Teiner (SPF Seniorerna)
Anders Rehnström (SKPF)
Kerstin Rosenkvist Hedler (SPRF)

Adjungerad

Liisa Liikala (IKINUORET)

Förhinder:

Ledamöterna Eva Jacobsson (PRO), Olle Eriksson (SPF Seniorerna), Barbro Ottosson (SKPF) samt ersättarna Ingrid Ollas (PRO) och Lena Hedquist (SPF Seniorerna)

Tjänstgörande ersättare: Donald Monvall (PRO) för Eva Jacobsson (PRO), Anders Lidbeck (SPF Seniorerna) för Olle Eriksson (SPF Seniorerna) samt Anders Rehnström (SKPF) för Barbro Ottosson (SKPF)

Närvarande tjänstemän:

Tillförordnade direktören Karin Ekdahl Wästberg, avdelningscheferna Annmarie Ståhl och Raili Karlsson, ekonomichefen Patrik Simonsson samt KPR:s sekreterare Nima Andacheh.

1. Besök av Mirja Räihä, gruppleddare för Socialdemokraterna i äldrenämnden

Gruppleddaren för Socialdemokraterna i äldrenämnden Mirja Räihä hälsas välkommen och inleder därefter sammanträdet med att berätta lite om sig själv och sina nuvarande uppdrag.

KPR presenterar sina synpunkter på äldreomsorgen i Stockholms stad för Socialdemokraternas gruppleddare i äldrenämnden som också svarar på KPR:s frågor gällande bl.a. majoritetens planer beträffande särskilda boenden för äldre samt kommunala föreningsbidrag till pensionärsorganisationer.

2. Genomgång av närvaro

Sekreteraren noterar närvaro.

3. Val av protokolljusterare

Vice ordföranden Mats Danielson utses att tillsammans med ordföranden Lars Wettergren justera dagens protokoll.

4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Rådet väljer att godkänna dagordningen med följande tillägg:

– Frågan om prenumerationer på tidningen Dagens Samhälle läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Frågan om tre remisser från kommunstyrelsen som KPR i egenskap av remissinstans besvarat läggs till en som fråga under punkt 10.

5. Anmälan av protokolljustering KPR 4/2015-04-15

Anmälan läggs till handlingarna.

6. Anmälan av protokolljustering ÄN 4/2015-04-21

Anmälan läggs till handlingarna.

7. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 19 maj 2015

§7 Tertialrapport Tertial 1 2015 för äldrenämnden

Dnr 122-148/2015

Efter årets första tertial bedömer äldreförvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. För ekonomin prognosticeras ett nollresultat under förutsättning att begärd budgetjustering om 1,1 mnkr beviljas vilken avser merkostnader som uppstått i samband med flytt till nya lokaler.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"KPR godkänner förvaltningens förslag till beslut samt anför följande avseende Synpunkter och klagomål (sid 28-31).

Inspektionsverksamheten är en viktig del av förvaltningens totala verksamhet. Enligt KPR:s uppfattning bör anges vilka verksamhetsenheter som avses. Nuvarande anonymiserade redovisning får inte det läsvärde för intresserade som allmänhet, brukare, SPR och stadsdelsnämnder som redovisningen förtjänar. Genom en tydligare och konkretare bild uppnår man också en förebyggande verkan som kan leda till förbättringar i andra liknande verksamheter."

§9 Deltagande i sammanslutning för innovationer som gynnar äldre och äldreomsorgen (EIT Health)

Dnr 330-152/2015

EU har i sin långtidsbudget slagit fast att demografiska förändringar, i klartext den allt större andelen äldre i befolkningen, är en av unionens största gemensamma utmaningar.

Horizon 2020 är det breda anslaget för forskning och utveckling med totalt nära 80 miljarder euro i budget. EU har sedan några år tillbaka tagit ytterligare steg för att skapa mer spets inom den europeiska forskningen: EIT, Europeiska Institutet för Teknologi.

Äldreförvaltningen föreslår att Stockholms stad blir medlem i EIT Health med syfte att innovations- och utvecklingskraften inom äldreomsorgen ska öka.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§10 Remiss SOU 2015:20 Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård

Dnr 150-137/2015

Regeringen beslutade den 27 februari 2014 att tillsätta en särskild utredare för att genomföra en översyn av lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Syftet med översynen var att åstadkomma en god vård genom att korta ledtiderna mellan slutenvård på sjukhus och vård och omsorg i det egna hemmet. I utredningen föreslås bl.a. att skyldigheten att upprätta en vårdplan i nuvarande form tas bort.

Rådet får information och folder från avdelningschefen Annmarie Ståhl.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§11 Krav på privata aktörer i välfärden (SOU 2015:7)

Dnr 150-134/2015

Den dåvarande regeringen beslutade i december 2012 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att bl.a. utreda vilka möjliga krav, utöver redan befintliga, som kan och bör ställas på de som äger och driver företag inom väldfärdssektorn.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"KPR delar förvaltningens förslag till beslut men anför därutöver följande.

Staden bör i sitt remissvar framhålla att staten ökar resurserna till IVO som hittills varit underfinansierad. En utbyggd statlig inspektionsverksamhet skulle betyda bättre förutsättningar för äldreomsorgen i många kommuner".

§12 Remissvar gällande våld i nära relationer hos personer med funktionsnedsättning, skrivelse från HSO i Stockholms stad

Dnr 150-138/2015

Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen "Angående våld i nära relationer hos personer med funktionsnedsättning" från Handikappförningarnas samarbetsorgan (HSO) i Stockholms stad till äldrenämnden. I skrivelsen betonar HSO vikten av att beakta ett funktionshindersperspektiv i undersökningar, exempelvis trygghetsmätningen, som staden genomför, i olika styrdokument som berör våld i nära relationer och i brottsförebyggande syfte och kvinnofridsarbete.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§13 Motion (2015:1) om att låta stadens äldre arbeta till 70

Dnr 150-48/2015

Äldre- och personalroteln har begärt remissyttrande angående motion (2015:1) om att låta stadens äldre arbeta till 70 av Ann-Katrin Åslund (FP).

Motionären föreslår att kommunstyrelsen ska ta fram riktlinjer för att låta alla anställda i staden som så önskar fortsätta att arbeta till 70 års ålder.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"Motionären yrkar att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram riktlinjer för att låta alla anställda i staden som så önskar fortsätta arbeta till 70 års ålder.

De fem rikstäckande pensionärsorganisationerna har många frågor gemensamma. En av dessa är kampen mot ålderism i dess olika former. KPR delar motionärens uppfattning att staden har ett ansvar att förändra diskriminerande normer avseende äldre i kommunens verksamhet.

Rådet ifrågasätter dock motionärens förslag om rätt för den enskilde som så önskar att få vara kvar som anställd upp till 70 års ålder. Det naturliga är att avvakta behandlingen av Pensionsåldersutredningen som nyligen föreslagit en höjning av rätten att gå kvar i tjänst från f.n. 67 år till 69 år. Härigenom skulle man få en gemensam lösning för hela riket. Däremot kan kommunen och en anställd komma överens om att gå kvar längre.

En annan mycket viktig del i synen på stadens policy gentemot den äldre arbetskraften är att verka för att personer, som har tyngre arbete och ofta inte kan vara kvar i tjänst för att uppnå den allmänna pensionsåldern på 65 år, ges bättre arbetsvillkor. En förbättrad arbetsmiljö och flexibla anställningsförhållanden kan vara en väg att gå."

§14 Motion (2015:3) om valfriheten inom äldreomsorgen

Dnr 150-92/2015

Motion (2015:3) om valfriheten inom äldreomsorgen av Anna König Jerlmyr (M), Lotta Edblom (FP), Karin Ernlund (C), Erik Slottner (KD), har remitterats till bl.a. äldre nämnden.

Motionärerna föreslår att stadsdelsnämnderna omgående ska upphöra med ideologiskt motiverad kommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen, samt att uppdra åt kommunstyrelsen att i samråd med äldre nämnden utreda förutsättningarna för att öka mångfalden av aktörer inom äldreomsorgen, kombinerat med förstärkta möjligheter att underlätta för den enskilde att nyttja sin valfrihet.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

”Motionärerna föreslår kommunfullmäktige besluta att stadsdelsnämnderna omgående upphör med ideologiskt motiverad kommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen.

Vidare att kommunstyrelsen i samråd med äldre nämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att öka mångfalden av aktörer inom äldreomsorgen kombinerat med förstärkta möjligheter för den enskilde äldre att nyttja sin valfrihet.

Problemen kring äldres boende i Stockholm är stora och komplexa. Många är otrygga i sina vanliga bostäder och skulle vilja flytta in i ett vård- och omsorgsboende. De kan dock inte beviljas plats eller får den så sent att man endast kan bo där en kort tid innan man avlider. Kvaliteten mellan olika boenden kan också variera kraftigt. Andra vill bo kvar hemma så länge som möjligt men har svårigheter då bostaden eller fastigheten inte är tillgänglig. För många är trygghetsboenden av kostnadsskäl en omöjlighet. Den reella valmöjligheten är därför mycket begränsad.

Stockholm stad är den kommun i Sverige som genomfört den mest omfattande privatiseringen inom äldreomsorgen de senaste åren. Inom äldreboendet har exempelvis andelen personer i kommunalt äldreboende sjunkit från 53,5 procent 2008 till 37,4 procent år 2011. Inom hemtjänsten har en liknande utveckling skett. Av de totalt 122 vård- och omsorgsboenden som i dagsläget finns inom stadens valfrihetssystem drivs 21 i kommunal regi samt 34 av entreprenörer samt 67 i privat regi.

Enligt KPR:s uppfattning finns inget stöd från forskning och analyser gjorda av utomstående experter att konkurrensen i sig främjar kvaliteten inom äldreboende och omsorg. Däremot vill vissa äldre kunna välja mellan några utförare av hög kvalitet.

Rådet har i flera sammanhang framhållit att den viktigaste insatsen för att påverka äldreomsorgens kvalitet är att de totala anslagen till verksamheten ökar.

För att i grunden förbättra situationen för äldres boende krävs flera insatser. KPR ser därför positivt på de åtgärder som den nya majoriteten aviserat. Man har startat en omfattande utredning för att se över de olika formerna för äldreboenden, hur de kan göras mer hemlika och hur övergången mellan dem förenklas och om nya former för ’mellanboenden’ kan skapas. Inga servicehus kommer att göras om till trygghetsboenden förrän utredningen är klar. De kommunala bostadsföretagen ska medverka till att äldres möjligheter att kunna bo kvar i sin fastighet.

Rådet förutsätter även att kvalitetskraven vid upphandling måste skärpas och att uppföljning och inspektion av verksamheten ges hög prioritet. Genom detta breda anslag kommer kvaliteten och den reella valfriheten att öka för äldres boende.

KPR ser inte att en 'ideologiskt motiverad kommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen' inletts som anges i motionen. Rådet förutsätter att man vid upphandling eller förnyelse av avtal kommer att göra en allsidig bedömning så att den utförare med högsta kvalitet vinner. Rådet ser då gärna att antalet kommunala utförare kan öka. Till följd av tidigare beslut finns som redovisats en obalans i förhållande mellan privata och kommunala utförare.”

§15 Motion av Dennis Wedin (M) om att införa en kontinuitetsbonus inom hemtjänsten

Dnr 150-91/2015

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Dennis Wedin (M) att en kontinuitetsbonus ska införas inom hemtjänsten.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

”Motionären föreslår att äldrenämnden får i uppdrag att ta fram en kontinuitetsbonus för hemtjänsten i staden. Syftet är att öka incitamentet för utförare av hemtjänst att schemalägga sin personal så att samma personal arbetar inom samma geografiska områden.

Den bristande kontinuiteten inom hemtjänsten i Stockholm är idag ett stort problem. Men enligt KPR:s uppfattning är det inte i första hand ett nytt bonussystem som behövs för att lösa problemet. Det behövs fler och samordnade insatser.

Det stora antalet utförare av hemtjänst i Stockholm f.n. fler än 200 måste nedbringas väsentligt. Det skapar förutsättningar för ett ökat områdesansvar och därmed en bättre samverkan mellan olika aktörer inom vård och äldre- omsorg vilket också leder till ökad kontinuitet.

Biståndsbesluten ges idag i form av precisa tidssatta insatser. Detta tillsammans med ett system för ersättning efter insats skapar ett löpande band där effektiviteten och inte brukaren sätts i centrum. Ett annat system måste skapas där biståndsbeslutet anger en ramtid där personalen tillsammans med den äldre får bestämma vad som ska utföras.

Arbetscheman läggs idag utifrån vad som blir effektivast och mest inkomstbringande för företaget. Personalen har ofta mycket litet inflytande på schemaläggning. En annan ordning måste skapas där personalen själv utifrån sin kunskap om de äldre och deras behov av insatser och av kontinuitet kan påverka arbetets uppläggning.

En annan viktig åtgärd för en bättre kontinuitet är att personal med heltid ökar och de med timtid eller bemanningsanställda minskar. Också sjukfrånvaron måste minska.

Enligt rådets uppfattning finns goda erfarenheter ute ilandet av hur kontinuiteten inom hemtjänsten kan öka. I Skönsmon i Sundsvall genomfördes ett försök med en omfattande förändring av hemtjänsten med bl.a. införandet av ramtid och där personalen involverades i schemaläggning och i uppföljning av arbetet. Resultatet av försöket visade väsentligt färre

besök och förbättrad kontinuitet. Samtidigt hade sjukfrånvaron sjunkit liksom användningen av vikarier.

Sammanfattningsvis anser rådet att ett bonussystem inte skulle lösa de problem som finns. Andra vägar som nämnts måste prövas i första hand. Ökade resurstillskott till verksamheten som KPR uttalat sig för i flera sammanhang är en viktig del. Frågan om kontinuiteten i hemtjänsten kommer också att prövas i den nu pågående hemtjänstutredningen.”

§16 Motion av Dennis Wedin (M) angående nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal

Dnr 150-139/2015

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Dennis Wedin (M) att trafiknämnden får i uppdrag att i samarbete med Stockholm Parkering ta fram förslag på att reducera kostnaden för nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonalen.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§17 Uppföljning av vård och omsorgsboende, hemtjänst, servicehus och dagverksamhet 2014

Dnr 410-126/2015

Genomförda uppföljningar 2014 visar i stort på väl fungerande verksamheter med en övervägande god följsamhet gentemot lagar, föreskrifter och avtal. Tre generella förbättringsområden har dock identifierats som verksamheterna har att arbeta vidare med, och dessa är riskanalys, egenkontroll och samverkan i enlighet med ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, dokumentation samt registrering i nationella register.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§18 Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 1 2015

Dnr 410-140/2015

Fr.o.m. 1 juli 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen skyldiga att anmäla alla gynnande biståndsbeslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Rapportering ska göras till tillsynsmyndigheten samt kommunens revisorer. Rapporteringsskyldigheten gäller även alla avbrott i verkställigheten, om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

8. Förvaltningschefens information

– Troligtvis kommer beslut om vem som blir äldreförvaltningens förvaltningschef att vara klart till KPR-sammanträdet i juni.

– Äldreförvaltningen har, som tidigare nämnts, fått i uppdrag att utreda hemtjänsten i staden.

Vad gäller deluppdragen utredning av mobila dokumentationssystemet för hemtjänsten (ParaGå) samt omvärldsbevakning informeras rådet om möjligheten att bjuda in dem som genomför deluppdragen.

– Biträdande stadsdirektören Anders Carstorp har bjudits in till KPR-sammanträdet i september 2015.

– Staden har hävt avtal med hemtjänstutföraren AB Brage omsorg i Sverige

9. Genomgång av KPR:s balanslista över rådets frågor till förvaltningen

– Förvaltningen inkommer med svar på återstående fråga troligtvis vid sammanträdet i juni.

10. Övriga frågor

– Äldreförvaltningen återkommer snarast möjligt med svar på möjligheten att teckna prenumerationer på Dagens Samhälle för medlemmarna i KPR.

– KPR:s remissvar skickas tillsammans med protokollet till äldrenämnden.

Vid protokollet

Nima Andacheh
Sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd